

Πώς να δημοσιεύσετε ένα κλινικό περιστατικό;

ΙΟΥΛΙΑ ΓΡΑΨΑ

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Καρδιολογίας, King's College London
 Founding editor in chief, JACC Case Reports
 Deputy editor, European Heart Journal – Cardiovascular Imaging

Οι περισσότεροι από εμάς –ως φοιτητές ιατρικής ή ειδικευόμενοι– δημοσιεύσαμε ένα κλινικό περιστατικό, καθώς είναι ένα πρώτο βήμα ώστε να μάθει κανείς πώς να γράφει και να δημοσιεύει. Όταν μία εργασία δημοσιευτεί ειδικά σε ένα σημαντικό περιοδικό, τότε η χαρά και ικανοποίηση είναι μεγάλη. Ωστόσο η προετοιμασία και η ολοκλήρωση της διαδικασίας απαιτούν σημαντικό χρόνο και προσπάθεια.

Ως διευθύντρια σύνταξης ενός περιοδικού με κλινικά περιστατικά, είχα την ευκαιρία να διαβάσω και να αξιολογήσω περίπου 15.000 κλινικά περιστατικά. Σκοπός αυτού του άρθρου είναι να προσφέρει χρήσιμες συμβουλές σε όσους ενδιαφέρονται να δημοσιεύσουν τη δική τους εργασία.

Επιλογή περιοδικού και βιβλιογραφική ανασκόπηση

Όταν ένας ειδικευόμενος μου εκφράζει το ενδιαφέρον να γράψει σχετικά με ένα κλινικό περιστατικό, του ζητώ να μου περιγράψει σε 1 λεπτό γιατί το περιστατικό αξίζει να δημοσιευτεί. Αυτή η διαδικασία βοηθάει να προσδιορίσουμε το κατάλληλο περιοδικό και τη μορφή της δημοσίευσης. Εάν το περιστατικό παρουσιάζει ενδιαφέρον ως προς τη διάγνωση και την αντιμετώπισή του, τότε ίσως αξίζει να γραφεί το κλινικό περιστατικό αναλυτικά σε 1.500-2.000 λέξεις με την ανάλογη απεικόνιση. Ωστόσο, αν το περιστατικό είναι περισσότερο εκπαιδευτικού χαρακτήρα παρά σπάνιο, πολλά έγκριτα περιοδικά με υψηλό impact factor δέχονται πιο σύντομες δημοσιεύσεις, όπως περιλήψεις 200-250 λέξεων, συνοδευόμενες από μία εικόνα ή ένα ενδιαφέρον βίντεο. Αυτή η μορφή μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για το βιογραφικό σας, ειδικά σε μεγάλα περιοδικά όπως τα *New England Journal of Medicine*, *JAMA Cardiology* ή *European Heart Journal*.

Επικοινωνία

Julia Grapsa
 Consultant Cardiologist,
 Valvular heart disease & imaging
 grapsa@gmail.com

Σε γενικές γραμμές, επιλέξτε προσεκτικά το περιοδικό στο οποίο θα υποβάλετε το άρθρο σας. Προτιμήστε περιοδικά με υψηλό impact factor, καθώς αυτό προσθέτει αξία στο βιογραφικό σας. Για παράδειγμα, το 2024, το *European Heart Journal Case Reports* διαθέτει impact factor, ενώ το JACC Case Reports όχι. Με αυτή τη λογική, είναι καλό να ξεκινάτε από περιοδικά υψηλής εμβέλειας (από πάνω προς τα κάτω) και, αν δεν γίνει δεκτό, να εξετάζετε περιοδικά μικρότερης εμβέλειας.

Επιπλέον, δώστε έμφαση σε περιστατικά με επιπλοκές, καθώς συνήθως περιέχουν πολλά εκπαιδευτικά σημεία και είναι πιο ελκυστικά για τα περιοδικά. Είναι, επίσης, ζωτικής σημασίας να αποφεύγετε περιοδικά χαμηλής ποιότητας ή predatory journals, τα οποία δεν αναγνωρίζονται από τη βάση δεδομένων PubMed.

Τέλος, αν κάτι σας φαίνεται σπάνιο, όπως για παράδειγμα ένα μύξιμο αριστερού κόλπου, φροντίστε να κάνετε μια ενδελεχή βιβλιογραφική ανασκόπηση. Δείτε πόσες δημοσιεύσεις υπάρχουν ήδη και χρησιμοποιήστε αυτή την πληροφορία για να καθοδηγήσετε τη συγγραφή σας. Μην υποβάλετε άρθρα χωρίς να έχετε ελέγξει την υπάρχουσα βιβλιογραφία – αυτό είναι ένα από τα πιο συχνά λάθη. Η βιβλιογραφία σας βοηθάει να κατανοήσετε την εκπαιδευτική αξία του περιστατικού σας και να το εντάξετε στο σωστό πλαίσιο.

Ενδεικτική δομή της εργασίας

Τίτλος

Συνήθως είναι χρήσιμο να ολοκληρώσετε το υπόλοιπο κείμενο προτού αποφασίσετε για τον τίτλο. Ο τίτλος πρέπει να είναι σύντομος (50-100 χαρακτήρες) και περιεκτικός. Αποφύγετε να αποκαλύπτετε την έκβαση του περιστατικού στον τίτλο, ώστε να ενθαρρύνετε τον αναγνώστη να διαβάσει ολόκληρο το άρθρο. Αυτό είναι γνωστό ως τεχνική "clickbait". Ένας μακροσκελής τίτλος με πολλές λεπτομέρειες είναι λιγότερο πιθανό να κεντρίσει το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Σε πολλές περιπτώσεις, οι διευ-

θυντές σύνταξης μπορεί να προτείνουν έναν διαφορετικό τίτλο, ώστε να απευθύνεται πιο εύστοχα στο κοινό του περιοδικού.

Φυσική Εξέταση και Ζωτικά Σημεία

Όταν ο ασθενής παρουσιάζεται στα επείγοντα, είναι απαραίτητο να αναφέρετε τα ζωτικά σημεία (αρτηριακή πίεση, σφύξεις, οξυγόνωση, αναπνοές ανά λεπτό) και την αρχική φυσική εξέταση. Για παράδειγμα, σε περιστατικά οξείας πνευμονικής εμβολής, τα ζωτικά σημεία είναι ύψιστης σημασίας, ενώ η φυσική εξέταση μπορεί να αποκαλύψει ευρήματα, όπως ταχυκαρδία ή υποξία. Εάν πρόκειται για μεσοκοιλιακή επικοινωνία, πρέπει να αναφερθεί το πανσυστολικό φύσημα, ενώ η αρτηριακή πίεση μπορεί να είναι χαμηλή, ειδικά σε περιπτώσεις ισχαιμικής αιτιολογίας. Αυτές οι πληροφορίες είναι καίριες για την κατανόηση της αρχικής κατάστασης του ασθενούς.

Ιστορικό

Το προηγηθέν ιστορικό είναι επίσης πολύ σημαντικό. Για παράδειγμα, οφείλετε να αναφέρετε καρδιολογικό ή αναπνευστικό ιστορικό, συνοδά νοσήματα, προηγηθείσες νοσηλείες. Το φαρμακευτικό ιστορικό είναι θεμελιώδους σημασίας καθώς και πιθανές αλλεργίες.

Διαφορική Διάγνωση

Η διαφορική διάγνωση είναι ένα από τα σημαντικότερα τμήματα ενός κλινικού περιστατικού. Αναλύστε λεπτομερώς τη σκέψη σας και εξηγήστε ποιες διαγνώσεις εξετάστηκαν και γιατί αποκλείστηκαν, ποιες κατευθυντήριες οδηγίες (Ευρωπαϊκές, Αμερικανικές) χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και ποιες εξετάσεις έγιναν αρχικά και ποιες ακολούθησαν.

Η λογική εξήγηση πίσω από κάθε βήμα βοηθά τους αναγνώστες να κατανοήσουν τη διαδικασία σκέψης σας. Εάν υπάρχουν λάθη ή παραλείψεις στη διαχείριση (malpractice), αυτό μπορεί να οδηγήσει σε απόρριψη από το περιοδικό.

Διαχείριση κλινικού περιστατικού

Ως προς τη διαχείριση κλινικού περιστατικού, είναι σημαντικό να αναφέρετε λεπτομερώς τις εξετάσεις και τη θεραπεία που χορηγήθηκε στον ασθενή, συμπεριλαμβανομένων επιπλοκών που μπορεί να εμφανίστηκαν κατά τη διάρκεια της διαχείρισης. Οι επιπλοκές μπορούν να αξιοποιηθούν εξαιρετικά κατά την εκπαίδευση, ειδικά όταν ο ασθενής είχε καλή έκβαση.

Συζήτηση

Το τμήμα της συζήτησης πρέπει να απαντά στα εξής ερωτήματα:

Γιατί το περιστατικό είναι σημαντικό για την ιατρική κοινότητα;

Καλύπτει κάποιο κενό στη βιβλιογραφία;

Μπορεί να επηρεάσει τις κατευθυντήριες οδηγίες;

Ακόμα και αν δεν ακολουθήθηκαν οι κατευθυντήριες οδηγίες, αναφέρετε το γιατί. Συχνά τα κλινικά περιστατικά αναδεικνύουν κενά στη βιβλιογραφία που οδηγούν σε νέες κατευθυντήριες οδηγίες.

Γλώσσα και επιμέλεια της παρουσίασης

Εάν δεν είστε άριστοι γνώστες της αγγλικής γλώσσας, ζητήστε βοήθεια από κάποιον συνάδελφο. Τα περισσότερα περιοδικά δεν απορρίπτουν άρθρα λόγω γλώσσας, αλλά είναι σημαντικό να διασφαλίσετε ότι η παρουσίαση είναι επαγγελματική.

Η παρουσίαση εικόνων και βίντεο είναι επίσης κρίσιμη. Εάν το περιοδικό επιτρέπει μόνο μία εικόνα, επιλέξτε μια εικόνα πολλαπλών παραθύρων (multipanel figure). Η ποιότητα των εικόνων αντανακλά τη δουλειά σας, οπότε φροντίστε να είναι εξαιρετική.

Η χρήση εργαλείων όπως το ChatGPT μπορεί να βοηθήσει στη συγγραφή, αλλά ορισμένα περιοδικά απαιτούν να δηλώσετε τη χρήση αυτών των λογισμικών. Να είστε προσεκτικοί ώστε να αποφύγετε ενδείξεις λογοκλοπής (plagiarism).

Διαδικασία υποβολής και διορθώσεις

Όταν λάβετε τα σχόλια του περιοδικού, κάντε τις διορθώσεις άμεσα, ώστε να μη χαθεί πολύτιμος χρόνος. Εάν το άρθρο απορριφθεί, μην αποθαρρυνθείτε. Συζητήστε με τους συναδέλφους σας, διορθώστε το κείμενο με βάση τα σχόλια και υποβάλετέ το σε άλλο περιοδικό.

Η συγγραφή ενός κλινικού περιστατικού απαιτεί υπομονή, καθοδήγηση από έναν καλό μέντορα και είναι μια διαδικασία μέσω της οποίας μπορείτε να μάθετε πώς να γράφετε και να δημοσιεύετε επιτυχημένα.

Καλή επιτυχία!

Appropriate structure

Use subheadings when appropriate

- Title: A clear, short description of the case. No more than 15 words
- History of presentation: why the patient was admitted, physical examination, lab and imaging data
- Past Medical History
- Differential diagnosis
- Investigations
- Management (medical/interventions)
- Discussion: Association with current guidelines/position papers/current practice
- Follow-up
- Conclusion(s)
- Take-home messages/Learning Objectives

Your checklist

- IS THE LAYOUT OF THE CLINICAL CASE CLEAR CUT AND EASY TO READ?
- DID YOU USE THE SUGGESTED SUBHEADINGS IF APPROPRIATE?
- HAVE YOU DOCUMENTED PHYSICAL EXAMINATION?
- HAVE YOU DOCUMENTED THE DIFFERENTIAL DIAGNOSIS?
- IS THERE APPROPRIATE ASSOCIATION WITH THE CLINICAL GUIDELINES?
- IS THE IMAGING OF HIGH QUALITY? HAVE YOU USED ANNOTATIONS (ARROWS)?
- ENGLISH REVISION